

Overzichtsrapport SER Gelderland

Werkgelegenheid

In opdracht van SER Gelderland

September 2008

Drs. J.D. Gardenier
L.T. Schudde

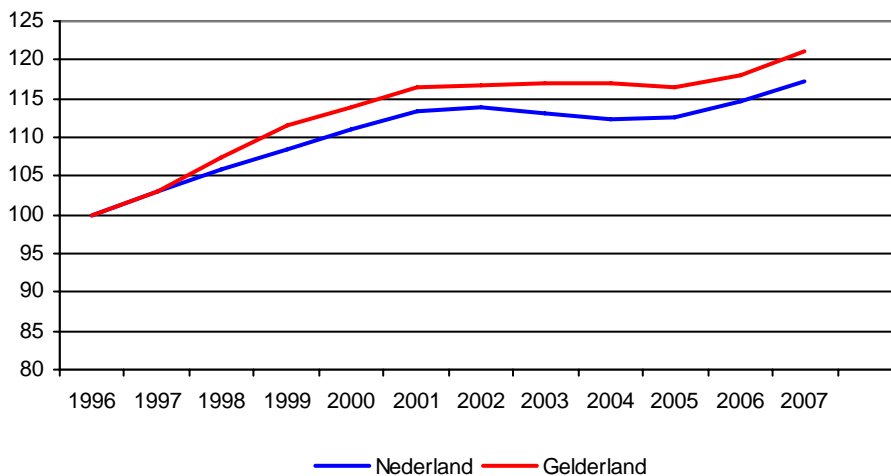
CAB
Martinikerkhof 30
9712 JH Groningen
050 - 3115113
cab@cabgroningen.nl
www.cabgroningen.nl

Werkgelegenheid

Ontwikkeling en prognose werkgelegenheid

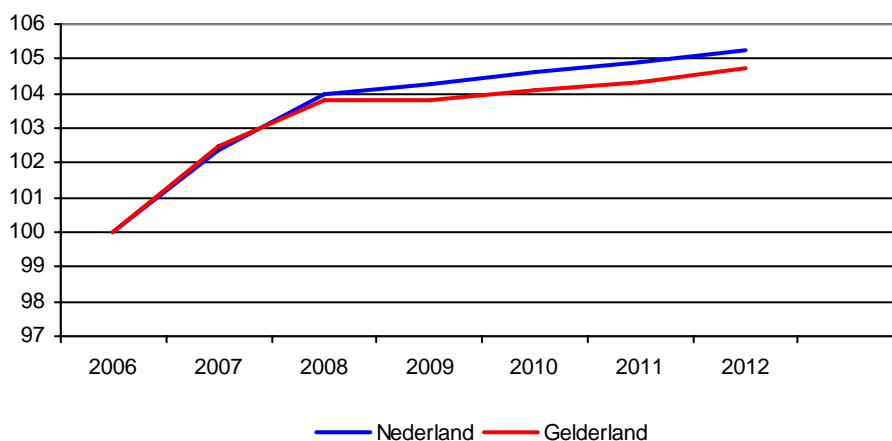
In 2007 bestond de totale werkgelegenheid in de provincie Gelderland uit 938.880¹ werkzame personen volgens de cijfers van de Provinciale Werkgelegenheidsenquête. In 2006 waren dat nog 916.140 werkzame personen. Een werkgelegenheidsgroei van 2,5%. In Nederland als geheel groeide de werkgelegenheid in dezelfde periode met 2,3%. Deze sterkere groei in Gelderland zien we terug als we de ontwikkeling van de werkgelegenheid over de afgelopen tien jaar bekijken. Als we 1996 als indexjaar nemen dan zien we vanaf 1998 een groeitempo dat in Gelderland stevig boven het nationale gemiddelde ligt. Tijdens de economische recessie van 2003 heeft Nederland te kampen met een dalende werkgelegenheid. In Gelderland vertaalt zich dat in een stagnerende groei, die pas over gaat in een lichte daling van de werkgelegenheid tijdens de minirecessie van 2005. Vanaf 2006 is er weer sprake van werkgelegenheidsgroei.

Ontwikkeling werkgelegenheid, indexcijfer

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Prognose werkgelegenheidsontwikkeling

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

¹ In dit rapport gaat het steeds om de totale werkgelegenheid (grote en kleine banen), de regioreporten geven een nader onderscheid op dit punt.

De prognose van de werkgelegenheidsontwikkeling tot 2012 van het Bureau Economisch Onderzoek van de provincie Gelderland laat een aantal opvallende ontwikkelingen zien. Tot en met 2008 loopt de werkgelegenheidsgroei in Gelderland gelijk op met de groei in Nederland als geheel. Vanaf 2009 stagneert de groei in Gelderland, terwijl ook het groeitempo op nationaal niveau terugloopt. Uiteindelijk groeit de werkgelegenheid in Gelderland over de periode 2007 – 2012 met 2,2% volgens de prognose. De reële werkgelegenheidsgroei de afgelopen vijf jaar (2002 – 2007) was 3,6%.

Kerncijfers werkgelegenheidsontwikkeling

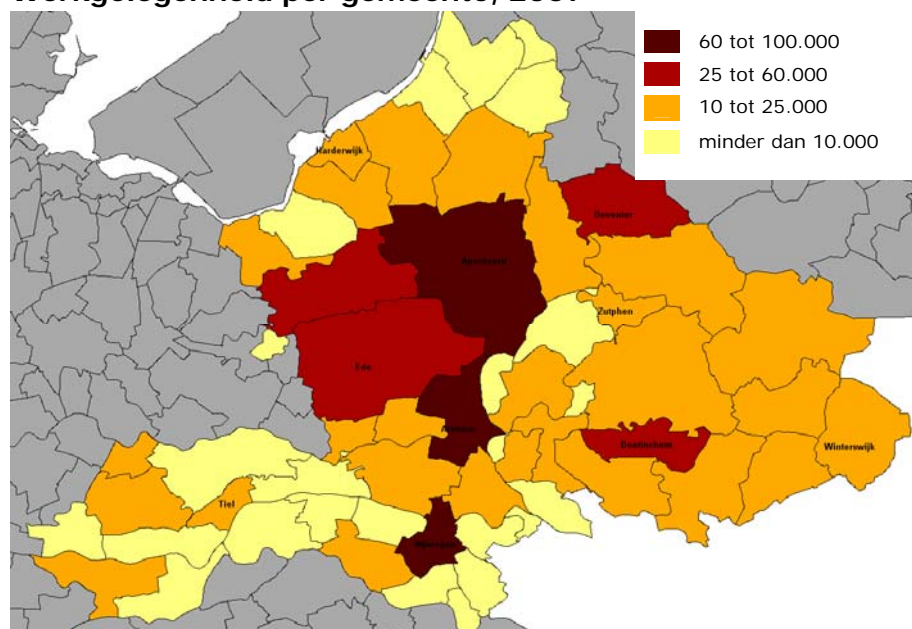
groei 2002 - 2007	3,6 %	werkgelegenheid 2002	906.280
groei 2007 -2012	2,2 %	werkgelegenheid 2007	938.880
		werkgelegenheid 2012	959.410

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Werkgelegenheid: gemeenten

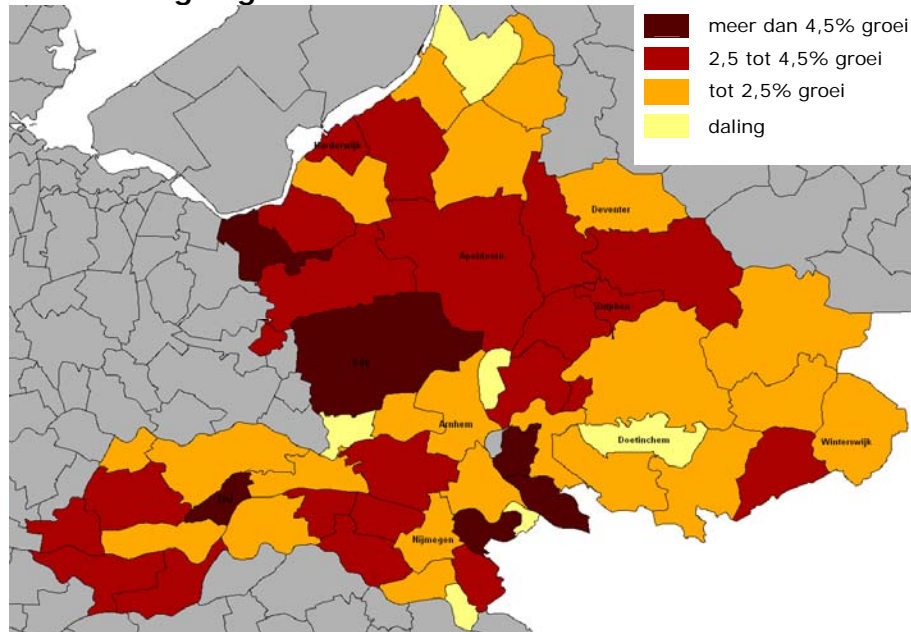
De werkgelegenheid in de provincie Gelderland is duidelijk geconcentreerd in de gemeenten Apeldoorn, Arnhem en Nijmegen en in minder mate Ede, Barneveld en Doetinchem. In de Achterhoek ligt het aantal werkzame personen per gemeente tussen de 10 en 25.000. In de Betuwe vaak nog daar onder. Als we naar de werkgelegenheidsgroei op gemeenteniveau kijken dan valt de sterke groei in het gebied rond Ede, Apeldoorn en Zutphen en in delen van de Betuwe op. In Nijmegen en de Achterhoek ligt het groeitempo lager. Arnhem ligt op het gemiddelde.

Werkgelegenheid per gemeente, 2007

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Groei werkgelegenheid 2006 - 2007

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Werkgelegenheidsstructuur

De structuur van de werkgelegenheid wijkt in Gelderland op enkele punten af van die van Nederland als geheel. De dienstensector is in Gelderland minder sterk vertegenwoordigd, terwijl met name de zorg en welzijnssector en in mindere mate de handel en industrie relatief sterk vertegenwoordigd zijn.

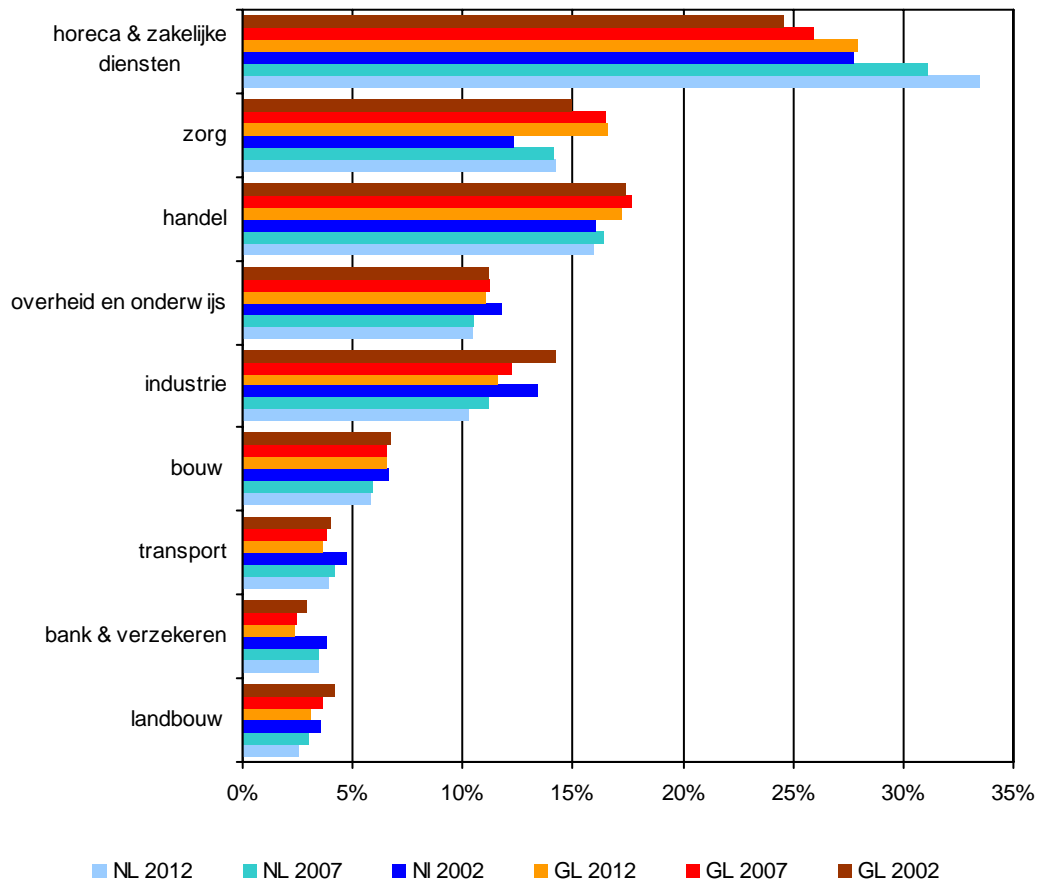
De figuur van de werkgelegenheidsstructuur laat een aantal opvallende ontwikkelingen zien. De dienstensector is in Nederland en in Gelderland de grootste werkgever en de grootste groeier. Naar verwachting is in 2012 deze sector goed voor eenderde van de werkgelegenheid in Nederland en zo'n 28% in Gelderland.

Naast de dienstensector is het aandeel van de zorg en welzijnssector in de werkgelegenheid stevig toegenomen. Landelijk van 12 naar 14% en in Gelderland van 15 naar bijna 17%. Opvallend in de prognose is dat deze toename zich naar 2012 niet doorzet.

De afname van het aandeel van de industrie in de werkgelegenheid zet door, maar volgens de prognose in een langzamer tempo. In 2002 had de industrie in Gelderland een aandeel van 14%. In 2007 is dat teruggelopen tot 12%.

Het aandeel in de werkgelegenheid van de landbouw, de transportsector en de financiële sector loopt geleidelijk terug. De bouw, handel, overheid en het onderwijs blijven ongeveer op een stabiel niveau.

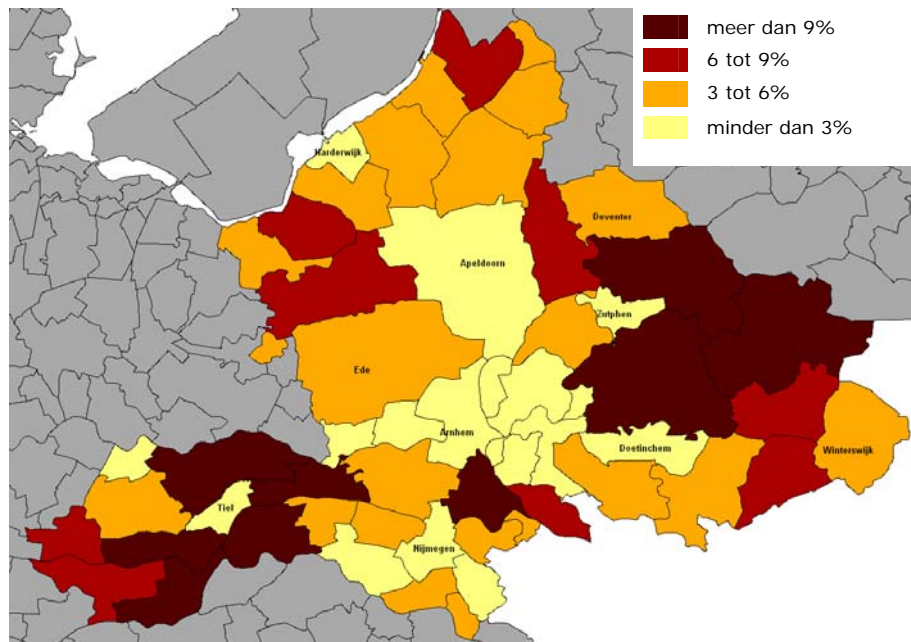
werkgelegenheidsstructuur

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Sectoren uitgelicht

Aandeel landbouw in de werkgelegenheid, 2007

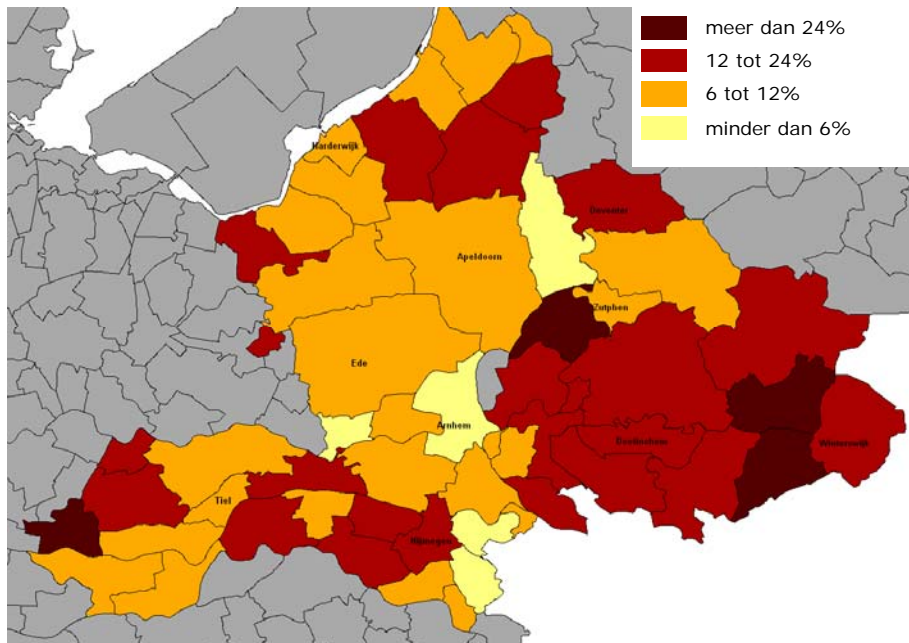
Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Kerncijfers landbouw

	groei 2002 - 2007	- 9,3%	werkgelegenheid 2002	37.440
	groei 2007 -2012	-12,5%	werkgelegenheid 2007	33.970
	aandeel 2007	3,6%	werkgelegenheid 2012	29.740

De werkgelegenheid in de agrarische sector is in Gelderland geconcentreerd in de Noordelijke helft van de Achterhoek en de Betuwe. De dalende trend in de werkgelegenheid in de agrarische sector zet zich naar verwachting de komende jaren versterkt door.

Aandeel industrie in de werkgelegenheid, 2007

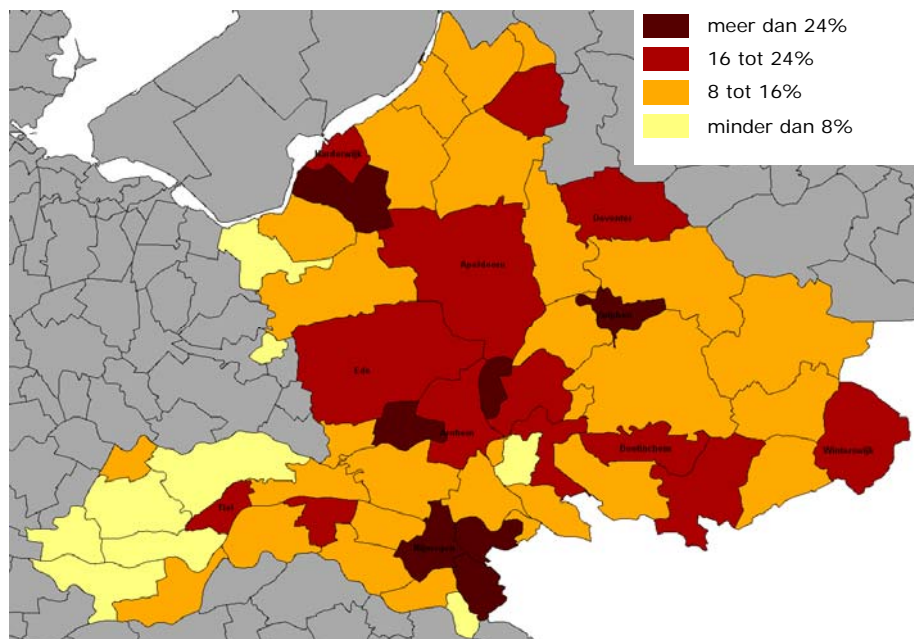
Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Kerncijfers industrie

■	groei 2002 - 2007	- 10,9%	werkgelegenheid 2002	125.250
■	groei 2007 -2012	-3,5%	werkgelegenheid 2007	111.540
	aandeel 2007	11,9%	werkgelegenheid 2012	107.450

De werkgelegenheid in de industrie is in Gelderland geconcentreerd in de Achterhoek en in mindere mate rond Nijmegen. De dalende trend in de werkgelegenheid in de industrie zet zich naar verwachting de komende jaren in een lager tempo door. Toch ontstaan er relatief veel vacatures binnen deze sector. Deze ontstaan vooral vanwege de vervanging van werknemers. De industrie is namelijk sterk vergrijsd.

Aandeel zorg en welzijn in de werkgelegenheid, 2007

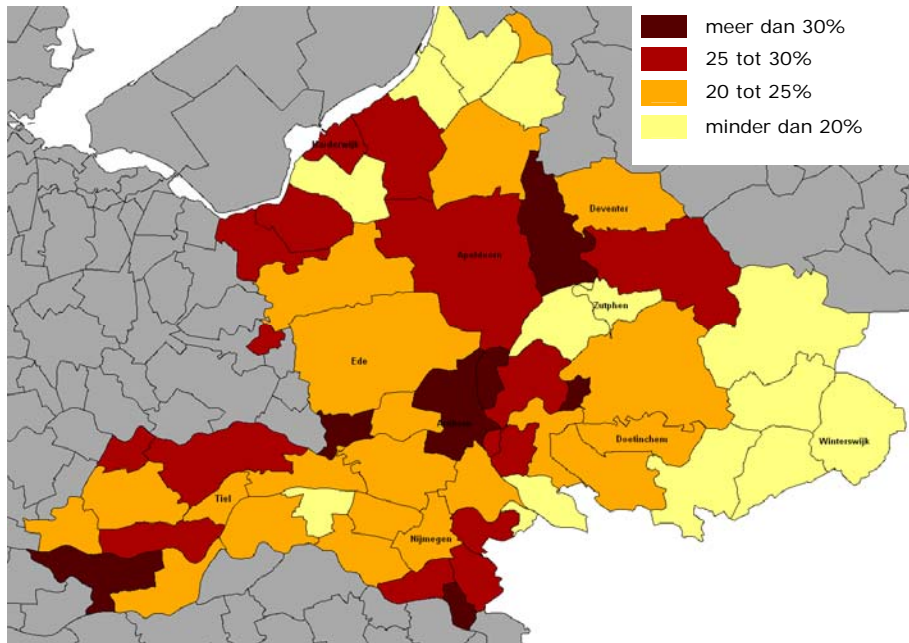
Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

Kerncijfers zorg en welzijn

■	groei 2002 - 2007	13,7%	werkgelegenheid 2002	135.910
■	groei 2007 -2012	3,1%	werkgelegenheid 2007	154.560
	aandeel 2007	16,5%	werkgelegenheid 2012	159.320

De werkgelegenheid in de zorg en welzijnssector concentreert zich in Nijmegen en omgeving en in een aantal gemeenten verspreid over Gelderland. In de westelijke helft van de Betuwe is het aandeel van de zorgsector duidelijk lager. Tussen 2002 en 2007 is de werkgelegenheid in de zorg sterk gegroeid. Deze groei zet volgens de prognose door, maar wel in een beduidend lager tempo.

Aandeel diensten in de werkgelegenheid, 2007

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB

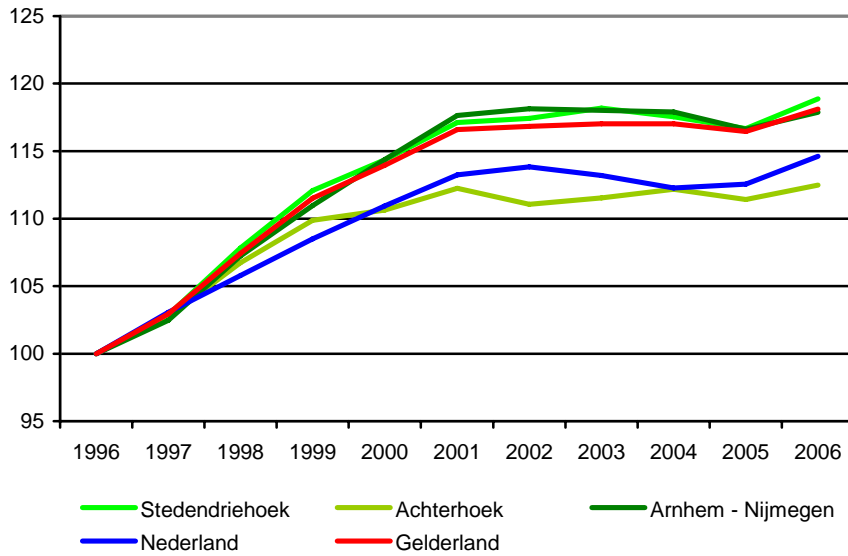
Kerncijfers dienstensector

groeï 2002 - 2007	10,3 %	werkgelegenheid 2002	205.580
groeï 2007 -2012	11,3 %	werkgelegenheid 2007	226.830
aandeel 2007	24,2 %	werkgelegenheid 2012	252.560

De werkgelegenheid in de dienstensector concentreert zich rond Arnhem en in mindere mate Apeldoorn. In de oostelijke helft van de Achterhoek is het aandeel van de dienstensector lager. De sterke groei van de werkgelegenheid in de dienstensector zet naar verwachting de komende jaren onverminderd door.

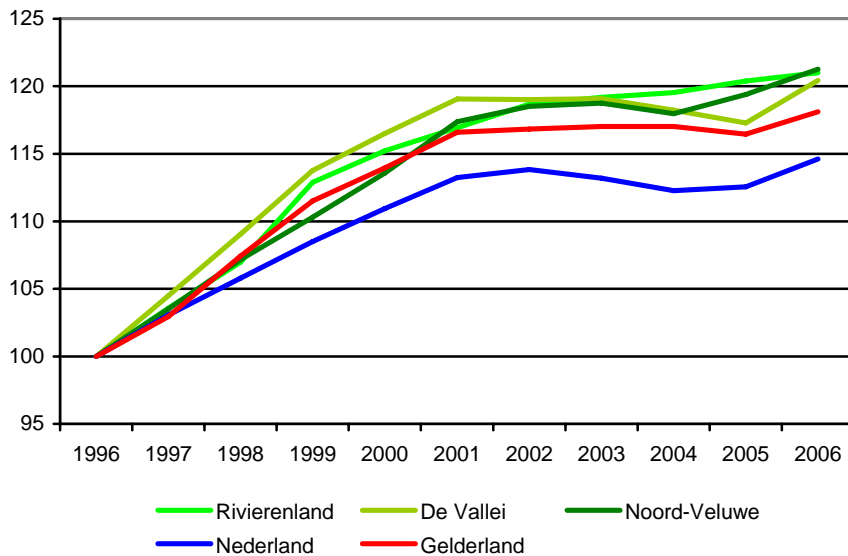
Werkgelegenheid naar regio

Ontwikkeling werkgelegenheid naar WGR-regio, indexcijfer

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB, 1996 = 100

Ontwikkeling werkgelegenheid naar WGR-regio, indexcijfer

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB, 1996 = 100

Ontwikkeling werkgelegenheid naar WGR-regio:

De Achterhoek laat een duidelijk ander werkgelegenheidsontwikkeling zien. Vanaf het eind van de jaren negentig blijft de werkgelegenheidsontwikkeling achter bij de overige regio's. Rond de eeuwwisseling daalt de werkgelegenheidsontwikkeling tot beneden het nationale niveau.

De regio's Arnhem – Nijmegen en Stedendriehoek volgen redelijk nauwkeurig de Gelderse trend, terwijl de ontwikkeling in Rivierenland, de Vallei en Noord-Veluwe duidelijk boven het Gelders gemiddelde ligt.

In de prognose van de werkgelegenheidsontwikkeling van Bureau Economisch Onderzoek van de provincie Gelderland zien we deze ontwikkelingen deels terug. In de prognose naar 2012 ligt het groeitempo van de werkgelegenheid in de Achterhoek op een significant lager niveau dan het Gelders en Nationaal gemiddelde.

In deze scenario's komt ook de werkgelegenheidsgroei in de regio's Arnhem – Nijmegen, Stedendriehoek en Noord-Veluwe beneden het Gelders gemiddelde uit. De regio's Rivierenland en de Vallei komen in de prognoses ruim boven het gemiddelde uit.

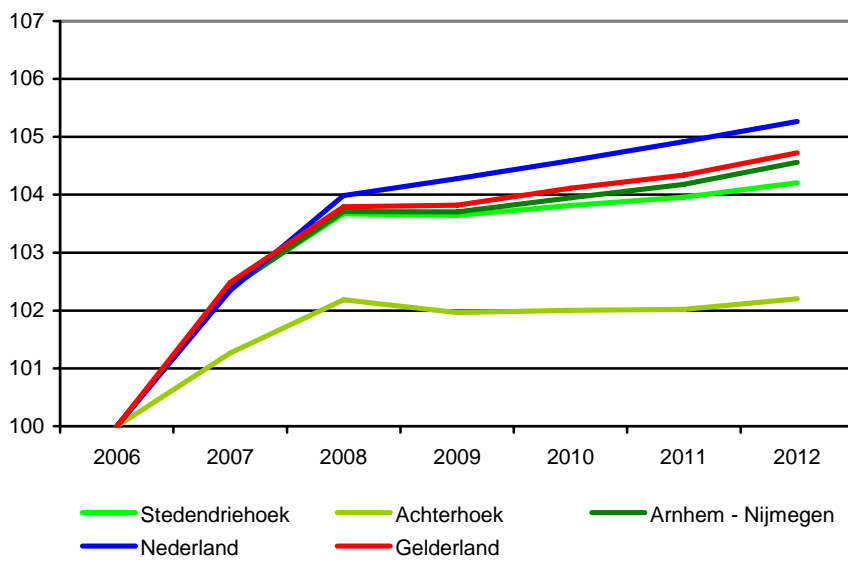
De hierboven geschetste ontwikkelingen zijn deels te verklaren vanuit de verschillen in werkgelegenheidsstructuur van de regio's. Dat is het meest duidelijk zichtbaar in de Achterhoek. In de werkgelegenheidsstructuur van deze regio spelen de krimpsectoren industrie en landbouw nog steeds een grote rol, terwijl het gewicht van groeisectoren als de zakelijke diensten en zorg beduidend kleiner is.

De regio Arnhem – Nijmegen kent een hoger aandeel werkgelegenheid in groeisectoren als de zakelijke diensten en zorg, terwijl het aandeel in de landbouw en industrie lager ligt. Stedendriehoek loopt qua werkgelegenheidsstructuur redelijk in de pas met het Gelders gemiddelde.

Rivierenland kent een relatief grote landbouw, transport en handels sector. Deze laatste twee dragen stevig bij aan de werkgelegenheidsontwikkeling. Het aandeel van de overheid, onderwijs en zorg in de werkgelegenheid is relatief klein.

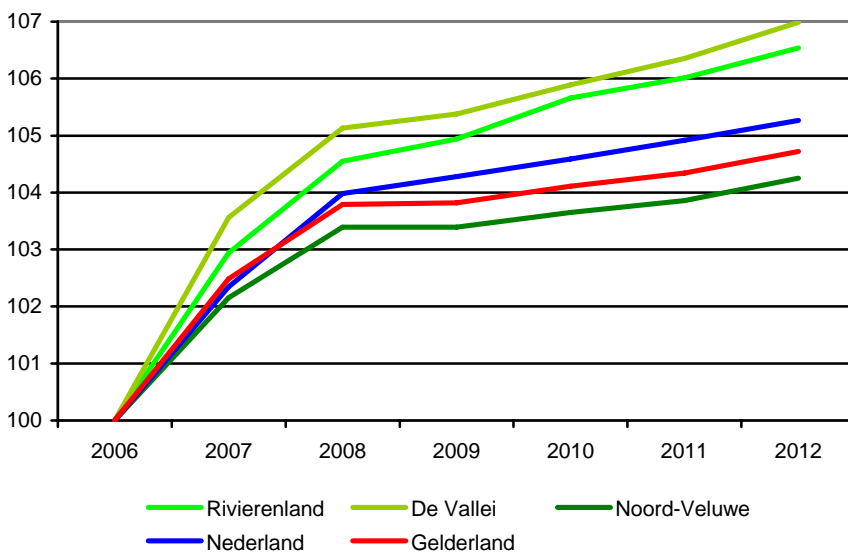
De Vallei heeft een relatief werkgelegenheid in de zorg en de industrie en relatief veel in de (conjunctuurgevoelige) handel en financiële instellingen. In Noord-Veluwe valt het betrekkelijk lage aandeel diensten en het hogere aandeel zorg, bouw, onderwijs en overheid op.

Prognose werkgelegenheidsontwikkeling naar WGR-regio, indexcijfer

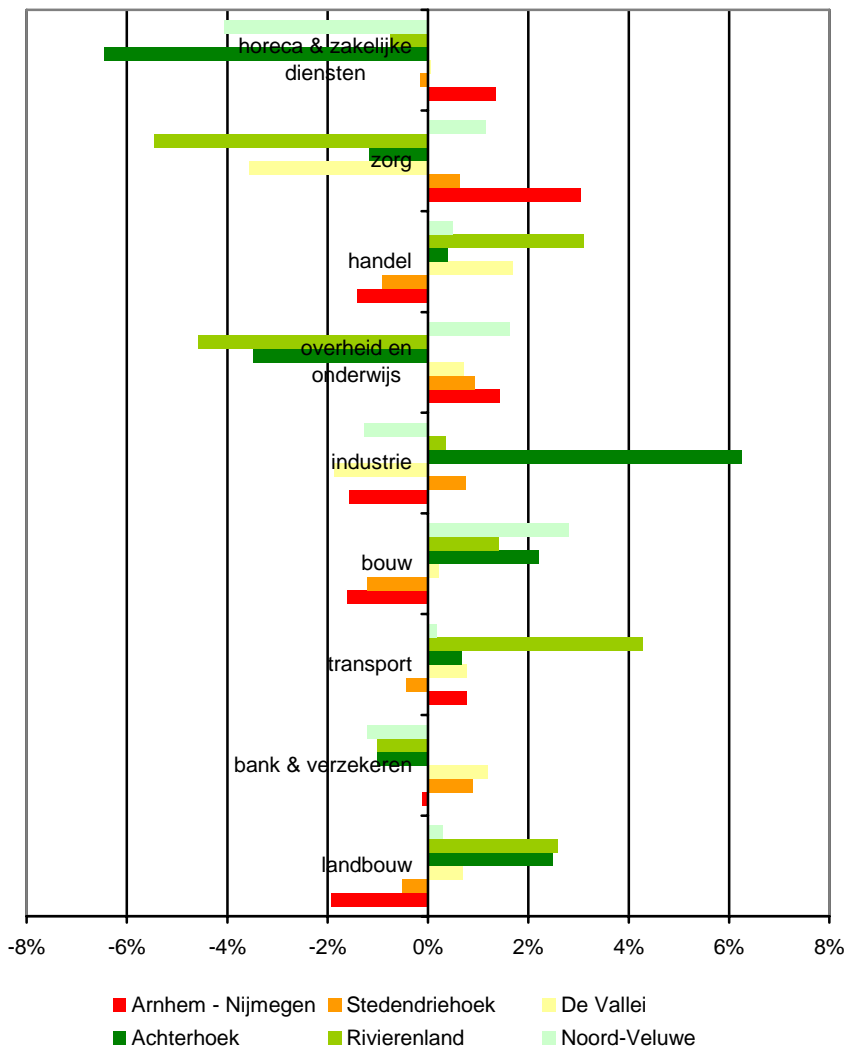
Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB, 2006 = 100

Prognose werkgelegenheidsontwikkeling naar WGR-regio, indexcijfer

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB, 2006 = 100

Regionaal verschil in werkgelegenheidsstructuur 2007, verschil in %-punt

Bron: Bureau Economisch Onderzoek Provincie Gelderland, bewerking CAB